

Notulen vergadering Wmo-raad Zeewolde, vrijdag 20 maart 2015, 13.30 uur

Aanwezig namens de Wmo-raad:

De heer Bouma, de heer Boute, mevrouw Cornelisse, mevrouw Van Klarbergen, mevrouw Rademaker, mevrouw Stienstra, de heer Tepper, de heer Timmerman, de heer Zwaan en mevrouw Oltmans.

Afwezig (met berichtgeving):

Mevrouw Drenth, mevrouw Ponsteen (tot 16.00 uur), mevrouw Strating.

Aanwezig als gast:

Mevrouw Hermans en de heer Lammers (gemeente Zeewolde), mevrouw De Graauw (MEE) en diverse belangstellenden.

- 1. 13.30-14.30 uur: Voorlichting de heer A. Lammers, accounthouder sociaal domein van de gemeente Zeewolde, over zijn taken en rol ten aanzien van de uitvoering van jeugdhulp;**

Bijlage I: PowerPointpresentatie Jeugdhulp

De heer Lammers stelt zich kort voor en vertelt hoe de agenda van de presentatie eruitziet.

Zoals sheet 3 van de presentatie aangeeft, is het doel van de bijeenkomst het informeren van de aanwezigen over de wijze waarop Jeugdhulp tot stand komt (te weten de toegang en de uitvoering). Jeugdhulp via de gemeente bestaat uit: Gesloten jeugdzorg, Geestelijke gezondheidszorg voor jeugd (JeugdGgz), (Licht)verstandelijk beperkte jeugd, Begeleiding en verzorging, Jeugdbescherming en jeugdreclassering en het Meldpunt kindermishandeling en huiselijk geweld (Veilig Thuis, voormalig AMHK).

Per 1 januari 2015 is de Jeugdwet in werking getreden. Hierdoor is de verantwoordelijkheid van vrijwel alle jeugdzorgtaken bij de gemeenten komen te liggen. Om de gemeentelijke beleidskaders nader vorm te geven heeft de gemeenteraad de 'Verordening Jeugdhulp Zeewolde 2015' vastgesteld en, hieruit voortvloeiend, de 'Nadere Regels Jeugdhulp Zeewolde 2015'. In de verordening en de nadere regels staat onder meer opgenomen hoe de toegang tot jeugdzorg is geregeld in de gemeente Zeewolde, staan de PGB-tarieven en staat beschreven welke jeugdhulp wel en niet vrij toegankelijk is.

Deze transitie is voor de gemeente behoorlijk complex (geweest). Er moesten immers keukentafelgesprekken komen en met behulp van de sociale omgeving en professionals moest een en ander in gang worden gezet. Dat heeft veel voeten in de aarde gehad. Uit sheet 7 blijkt welke partners er zijn bij de uitvoering van de transitie Jeugd van de gemeente Zeewolde in het sociale domein. In het groene vlak wordt de nulde- en eerstelijnszorg weergegeven. Het betreft hier vrij toegankelijk zorg. Bij de hulpvraag staat het gezin (de jeugdige) centraal. Direct daaromheen staan de hulpverleners vermeld (huisarts, wijkverpleegkundigen, onderwijs, politie, woningcorporaties, Sociale Dienst, Ondersteuningshuis en het Expertteam). De cliëntondersteuning die wordt genoemd bij het Ondersteuningshuis is van MEE en in het Ondersteuningshuis zitten ook mensen van het MDF die gespecialiseerd zijn in jeugdhulp. Het Expertteam beoordeelt aanvragen voor niet vrij toegankelijke hulp. Het team bestaat uit zeven professionals, met verschillende expertise. De verbinding met het onderwijs is heel belangrijk. Immers, uit het onderwijs komen veel signalen dat een jeugdige hulp nodig heeft.

Intussen worden er vragen gesteld over de onafhankelijkheid van MEE, over de problemen bij de Sociale Verzekeringsbank en of de heer Lammers kan aangeven hoe een en ander inmiddels loopt. Afgesproken wordt om na de presentatie terug te komen op deze vragen.

Bij een hulpvraag wordt eerst gekeken naar de 'eigen kracht', dat wil zeggen hoe het gezin in eigen kracht gezet kan worden en het eigen netwerk van ouders of jeugdige kan ondersteunen. Vervolgens kan gekeken worden of er vrij toegankelijke zorg ingezet kan worden en als dit alles niet voldoende soelaas biedt, kan als laatste stap gekeken worden naar de aanvraag van specialistische, individuele zorg. Een aanvraag hiervoor dient te lopen via het Expertteam Zeewolde.

Het Expertteam gaat over alle verwijzingen naar (nieuwe!) niet-vrij toegankelijke zorg (zoals gesloten jeugdzorg, crisiszorg, pleegzorg, Jeugd GGZ en zorg voor licht verstandelijk beperkten (LVB). Dit wordt weergegeven in het oranje vlak. Een groot deel van de niet-vrij toegankelijke zorg wordt *regionaal* ingekocht. Aanbieders van dergelijke zorg moeten zich gemeld hebben bij de Aankoopcentrale alvorens zij ingeschakeld kunnen worden. De gemeente zorgt verder voor de administratieve afhandeling (verantwoording, financieel, etc.) van een dergelijke aanvraag. De Aankoopcentrale heeft namens de 6 Flevolandse gemeenten uiteindelijk 73 aanbieders gecontracteerd. Dit kan er wel toe leiden dat soms iemand – ongewenst vanuit zijn/haar perspectief – zorg aangeboden krijgt van een zorgaanbieder, die niet zijn/haar voorkeur geniet. Dit kan bijvoorbeeld als de voorkeurszorgaanbieder zich niet op tijd bij de Aankoopcentrale heeft gemeld voor een contract (antwoord op een vraag uit de zaal).

Het is ook mogelijk dat de Raad voor de Kinderbescherming ingeschakeld dient te worden. Het justitiële deel is weergegeven in het blauwe vlak. De uitvoering van eventuele door de rechtbank of het Openbaar Ministerie opgelegde maatregelen gaan via de Jeugdbescherming en de Jeugdreclassering, welke nu ook gemeentelijke verantwoordelijkheid zijn. Daarnaast kan in situaties, die (dreigen) uit de hand (te) lopen het zogenoemde 'Veiligheidshuis' worden ingezet om (grotere) problemen als overlast, criminaliteit te voorkomen.

De toegang tot de jeugdhulp via het Ondersteuningshuis is verder toegelicht op sheet 8. Voor alle duidelijkheid: ZIN staat voor Zorg in natura. Via het Ondersteuningshuis volgt er zorg in natura die vrij toegankelijk is, of gaat de zorgvraag naar het Expertteam voor niet-vrij toegankelijke zorg. De heer Lammers legt uit dat van het gemeentelijk budget voor de Jeugdzorg een deel lokaal is ingekocht; een deel regionaal via de (Flevolandse) Aankoopcentrale; dat 3,67% van het gemeentelijk budget (verplicht) bestemd is voor landelijke zorg (hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een kliniek voor eetproblemen, waarvan er maar enkelen in Nederland zijn) en een deel bestemd is voor het PGB.

Vervolgens komt er een kleine discussie op gang over de problemen met het PGB. De heer Lammers geeft aan dat als cliënten, door de problemen bij de SVB, in de knel komen met betaling aan de zorgverlener, zij zich bij de gemeente kunnen melden voor hulp en/of een maatwerkoplossing. Een van de bezoekers aan de vergadering geeft echter aan dat zij uit ervaring weet dat cliënten met dergelijke problemen soms bang zijn om zich tot de gemeente te wenden, omdat zij dan vrezen voor een herindicatie. Er is echter sprake van een herindicatie als de eerdere indicatie afloopt.

De laatste sheets gaan over de gegevensoverdracht. Via het CAK en Crolox (IT-bedrijf dat o.a. werkt voor MEE), heeft de gemeente gegevens gekregen over organisaties die verbonden zijn bij de zorg in natura. De informatie is soms onvolledig, onjuist of situaties zijn inmiddels gewijzigd (bijv. PGB omgezet in ZIN).

De heer Lammers geeft aan dat de transitie Jeugdzorg een gigantische operatie is voor de gemeente. Gelukkig zijn er goede mensen werkzaam binnen het Ondersteuningshuis en Expertteam. Jammer is dat de noodprocedures nu erg veel tijd kosten.

Mevrouw Van Klaarbergen heeft een vraag over de preventie. Hoe gaat het daarmee?

De heer Lammers geeft aan dat preventie uiteraard heel belangrijk is en om die reden zijn er bijvoorbeeld aanvullende afspraken gemaakt over schooluitval. Voorkomen is altijd beter dan genezen, dus hier wordt wel aandacht aan besteed.

Op de vraag van de heer Tepper aan welke percentages je nu moet denken bij Jeugdzorg, antwoordt de heer Lammers dat er ca. 80 cliënten met een PGB zijn en tussen de 250-350 cliënten met zorg in natura. Nogmaals: er komen nog steeds cliënten binnen en door de indicaties is het te verwachten aantal nogal vaag.

Ook geeft de heer Lammers aan dat iedere gemeente de jeugdzorg weer iets anders heeft geregeld.

Tot slot komt de heer Lammers nog even terug op de zorgen rond de onafhankelijkheid van MEE. Aangegeven wordt dat deze zorg onterecht is. Een medewerker van MEE, die ook bij de presentatie aanwezig is, geeft aan dat MEE wel door de overheid wordt betaald, maar dat cliënten niet verplicht zijn in zee te gaan met MEE. Ze maakt ook een vergelijking met andere zorgverleners die door de overheid worden betaald en waarbij je ook geen vraagtekens hoeft te zetten bij hun onafhankelijkheid. Zelf is de medewerker van mening dat MEE echt wel onafhankelijk is; de gemeente legt MEE bijvoorbeeld niet op dat ze maximaal een bepaald aantal zorgvragen mogen aannemen.

De heer Lammers dankt de aanwezigen voor hun belangstelling.

Vervolgens is het even tijd voor een korte pauze, waarna het de beurt is aan mevrouw De Graauw.

2. 15.00-16.00 uur: Voorlichting mevrouw M. de Graauw, medewerker bij MEE, over de financiële gevolgen van de veranderingen in de zorg voor mensen met een beperking;

Bijlage II: PowerPointpresentatie Inkomensondersteuning bij zorgkosten

Mevrouw De Graauw stelt zichzelf kort voor en geeft aan dat zij consultant sociaal juridische dienstverlening is van MEE. Graag wil zij eerst de sheets bespreken, waarna men vragen kan stellen.

Uit sheet 1 blijkt dat er inkomensondersteuning plaatsvindt door middel van gemeente regelingen, fiscale regelingen en overige (landelijke) regelingen. De inkomensondersteuning bestond voorheen uit de Wtcg, de Cer, de 33% korting op de eigen bijdrage zorg zonder verblijf en de TOG (tegemoetkoming voor ouders van gehandicapte kinderen). Per 2015 zijn de gemeente regelingen veranderd. Het wettelijk kader vormt de WMO 2015 waar in artikel 2.1.7. wordt bepaald dat "het college bij verordening kan bepalen dat aan personen met een beperking / chronisch psychische / psychosociale problemen en daarmee verband houdende aanmerkelijke meerkosten, een financiële tegemoetkoming wordt verstrekt ter ondersteuning van de zelfredzaamheid en participatie." Het woord 'kan' is onderstreept, omdat dit dus geen verplichting is. De overheid heeft aan de gemeenten wel een budget beschikbaar gesteld om de vervallen regelingen te vervangen. Uitgangspunt hierbij is dat de financiële positie van zorgvragers geen belemmering vormt. Oftewel: ook een miljonair die zorg nodig heeft, kan een eventuele tegemoetkoming krijgen.

Op grond van de Wmo 2015 heeft de gemeente Zeewolde een Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 2015 opgesteld, waaruit het Besluit Maatschappelijke Ondersteuning is ontstaan. Zo blijkt uit artikel 9 dat er bijvoorbeeld een tegemoetkoming kan volgen voor verhuis- en/of herinrichtingskosten; uit artikel 13 een tegemoetkoming voor kosten van tijdelijke huisvesting, huurderiving, verwijdering voorzieningen; uit artikel 15 een tegemoetkoming voor de kosten van een (rolstoel)taxi, autoaanpassing en sportvoorziening en uit artikel 19 een bijdrage voor kosten van algemene voorzieningen, waaronder bijvoorbeeld strijkhulp valt. Daarnaast volgt uit artikel 23 een korting op het vast bedrag van de eigen bijdrage voor zorg zonder verblijf van 50%. Hierbij wordt

aangegeven dat wordt uitgegaan van de zo goedkoop mogelijke adequate voorziening, hetgeen wel discutabel kan zijn.

Ter compensatie van hoge zorgkosten heeft de gemeente dit jaar ervoor gekozen een korting te geven van 50% van het basisdeel van de eigen bijdrage Wmo.

Uit sheet 5 blijken enkele punten uit de Participatiewet inzake het minimabeleid van de Sociale Dienst Veluwerand. Hierbij geldt dat sprake is van een laag inkomen bij inkomsten tot 110% van het wettelijk sociaal minimum, waarbij men geen vermogen mag hebben (max. € 5600,- spaargeld bij een eenpersoonshuishouden en het dubbele bij een meerpersoonshuishouden). Er worden vijf regelingen genoemd, waarbij men voor wat betreft bijzondere bijstand (kosten in verband met bijzondere omstandigheden, geen voorliggende voorzieningen) bijvoorbeeld kan denken aan geld voor een uitzet voor een zwangere die dat niet zelf kan betalen.

Op sheet 6 worden de fiscale regelingen vermeld, waarbij voor de inkomstenbelasting gelden: aftrek specifieke zorgkosten, aftrek kosten tijdelijk verblijf thuis ernstig gehandicapten van 21+ en de aftrek uitgaven levensonderhoud kinderen 18-21 woonachting in AWBZ instellingen. Dan zijn er nog andere fiscale regelingen: jonggehandicaptenkorting, heffingskorting voor WAJONGERS, lager tarief autobelasting voor aangepaste auto's, zorgtoeslag, huurtoeslag voor bijzondere situaties en een tegemoetkoming voor bijzondere uitgaven.

Op sheet 7 worden tot slot nog de overige regelingen genoemd, zoals een verhoging van de arbeidsongeschiktheidsuitkering bij hulpbehoevendheid, welke 85%-100% kan bedragen. Hierbij wordt opgemerkt dat deze verhoging niet te snel, maar o.h.a wel met zorg, door het UWV wordt toegekend. Verder zijn daar nog een tegemoetkoming arbeidsongeschiktheid, 35% arbeidsongeschikt of meer (ook door het UWV) en tot slot nog ter vervanging van de TOG: de dubbele kinderbijslag van de Sociale Verzekeringsbank voor thuiswonende kinderen met een intensieve zorgvraag.

Mevrouw Hermans geeft ter toelichting aan dat de gemeente zich in eerste instantie richt op de sociale minima, maar de gemeente is ermee bekend dat een ruimere groep behoefte heeft aan vergoedingen, waarbij gedacht kan worden aan mensen met een inkomen tot 130% van het wettelijk sociaal minimum.

Mevrouw Van Klarbergen 'brainstormt' om alle zorgkosten die een cliënt heeft bij elkaar op te tellen en die vervolgens af te trekken van het inkomen. Hierdoor komt een cliënt soms alsnog op het wettelijk sociaal minimum uit. Dit lijkt veel eerlijker.

De heer Bouma 'brainstormt' dat iemand niet meer dan een bepaald percentage van zijn/haar inkomen aan zorgkosten kwijt zou mogen zijn. Dit lijkt het meest eerlijk.

Hiermee zijn alvast twee adviezen gegeven aan de gemeente in het kader van het meedenken aan oplossingen door de Wmo-raad.

Mevrouw De Graauw geeft aan dat de gemeente Almere met betrekking tot dit vraagstuk ook beleid aan het ontwikkelen is.

Mevrouw Hermans benoemt nog dat – wat het keukentafelgesprek betreft – opvalt dat er mensen zijn die het moeilijk vinden om hun problemen met vreemden te delen en daardoor regelmatig alleen het keukentafelgesprek voeren. Vanuit de Wmo-raad wordt aangegeven dat dit niet wenselijk is en dat de gemeente hier een sterker stimulerende rol in zou kunnen hebben. Anderzijds realiseren diverse aanwezigen zich dat zij zelf (ook) prima in staat zouden zijn om het keukentafelgesprek alleen te voeren.

Gevraagd wordt nog wat de 'tools' van MEE zijn bij een zorgaanvraag. Aangegeven wordt dat MEE bekend is met mensen met een chronische ziekte en verstandelijke, zintuigelijke en lichamelijke beperkingen, maar minder bekend is met GGZ problematiek. Marion Prins van MEE zal nog uitgenodigd worden om meer over de expertise en werkwijze van MEE te komen vertellen.

Tot slot geeft mevrouw Hermans nog aan dat er nog een rapport volgt vanuit het samenwerkingsverband Ermelo-Harderwijk-Zeewolde over de gevolgen van de afschaffing van de diverse financiële regelingen voor sociale minima.

3. 16.10-16.15 uur: Afscheid Teuni Ponsteen

Mevrouw Ponsteen heeft aangegeven dat zij door drukte met gezin, werk en studie niet meer in staat is om deel uit te maken van de Wmo-raad. Tijdens de reguliere vergadering van vrijdag 27 maart a.s. kan zij niet aanwezig zijn en daarom is besloten om bij onderhavige vergadering afscheid van haar te nemen. De voorzitter geeft – ook namens de andere leden – aan het jammer te vinden dat mevrouw Ponsteen de Wmo-raad gaat verlaten en dat zij gemist zal worden. Er is echter wel begrip voor haar situatie. Mevrouw Ponsteen wordt namens de Wmo-raad en de gemeente bedankt voor haar inzet en voorzien van enkele cadeaus.

Sluiting

Rond 16.05 uur sluit de voorzitter de extra vergadering.

Aldus vastgesteld

2015

Mevrouw Van Klaarbergen
Voorzitter

Mevrouw Oltmans
Secretaris